

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DERGİSİ

DİNİ, AHLÂKÎ, EDEBÎ, MESLEKÎ AYLIK DERGİ

7. Cilt

Ağustos - Eylül - 1968

Sayı: 75 - 76

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ANADOLU FÂTİHİ, TÜRK YURDUNU KURAN, BÜ- YÜK SELÇUKLU HÜKÜMDÂRI HÂKAN SULTAN MEHMET ALP-ARSLAN'IN 16 AĞUSTOS 1964 ZA- FERİ	179
Cemender ARSLANOĞLU	
AVRUPALILAR İLİM ALMAK İÇİN ENDÜLÜS'E HEY'ETLER GÖNDERMİŞLERDİ	184
Yazan: Selim Taha Et-TEKRİTİ Çeviren: Doç. Dr. İsmail CERRAHOĞLU	
BİRLİK (Şiir)	188
Orhan Seyfi ORHON	
DİLEK VE SORU KUTUSU	189
Sefer DÖNMEZ	
GÖRÜNMEYEN YARATIKLARDAN CİN VE ŞEYTAN	190
Dr. Ali Arslan AYDIN	
BÜYÜK İSLÂM BİLGİNLERİNDEN İMÂM-I ŞÂFİİ .	197
Dr. Esat KILIÇER	
DUÂ NEDİR, NE ZAMAN VE NASIL YAPILIR? . .	201
Mehmet ÇİFTÇİ	
DİN DÜŞMANLARINA KARŞI AVUSTURYA CEZA KANUNU	206
Hakkı MAVİŞ	
HUTBE (DOĞRULUK İNSANI İYİLİĞE VE KURTU- LUŞA GÖTÜRÜR)	209
Fazlı LEKESİZ	
OSMANLI ŞEYHÜLİSLÂMLARININ TERÂCİM-İ AH- VÂLİ (ABDURRAHMÂN EFENDİ)	213
Ahmed REFİK	
ESKİŞEHİR'DE MÜFTÜLÜK BİNASININ TEMELİ ATILDI	217
M. Şevki ÖZMEN	
MÜFTÜ VE VÂİZLER KURSU	219
Ahmet YÜZENDAĞ	
TÂYİNLER - NAKİLLER	222
BAŞARILI MESLEKDAŞLARIMIZ	224

GÖRÜLMİYEN YARATIKLARDAN CİN VE ŞEYTan

Dr. Ali Arslan AYDIN

Nûrânî ve rûhânî varlıklar olan meleklerden başka, Allâhu Teâlâ'nın yaratmış olduğu gözle görülmeyen bir kısım gizli mahlûkları vardır ki, onlara (cin) adı verilir. Şeytan da cin tâifesindedir.

1 — Cin ve Şeytan kelimelerinin lûgat ve ıstılah mânâları:

"Cin" ismi, (Cenne) kelimesinden gelir. Cenne; örttü, gizledi, gölgeledi, sakladı veya korudu demektir. Kelimenin aslı, bir şeyi histen gizlemek mânâsını ifade eder. Arap dilcileri, kelimenin kökünde ve aslında müttefiktirler. Meselâ: Cenne; bahçenin ağaçları toprağı örttüğü ve gizlediği için, bahçe mânâsına da gelir. Nitekim toprağı örtülmüş bağ, bostan ve bahçe'ye, aynı kökten gelen (Cennet) adı verilir. Cünne, kalkan ve siper mânâsında, (cenin) ana rahminde saklı kalan çocuk, (cenan) göğüs içinde bulunan kalb, (cunün) nefis ile akıl arasında perde olan delilik mânâsına gelir. Bu kelimelerin hepsinde histen gizleme mânâsı vardır. Bu esâsa göre cinn, gizli mahlûklar cinsine delâlet eden bir "ism-i cins"tir. Müfredi "cinni"dir.

Dilcilerden Râgıb-ı Isfehânî'nin El-Müfredât'ında bildirildiğine göre, gizli kuvvetler mânâsına gelen (cinn), iki türlü kullanılır:

1) Cin (ins) kelimesi mukabilinde kullanılan ve histen, insan gözünden gizli olan bütün rûhânî varlıklardır. Bu, cinn kelimesinin genel mânâsıdır. Bu mânâda meleklerle ve şeytana da cin denilebilir. Çünkü melek de şeytan da gözle görülmeyen gizli varlıklardır (1).

2) (Cinn) rûhânî varlıkların hepsinin değil, bir kısmının adıdır. Çünkü rûhânî varlıklar üç kısımdır:

Birinci kısım rûhânîler, Allâh'a itâat ve ibâdet eden Meleklerdir ki, bunlar yanlış iş yapmazlar ve insanı aldatmazlar.

İkinci kısmı teşkil edenler, şerir ve isyankâr olan Şeytanlardır. Bunlar insanı aldatırlar; şer ve kötülük için çalışırlar.

Üçüncü nevi' rûhânîler ise, ikisi ortası olan gizli yaratıklardır. Bunların hayırlısı ve Allâh'a itâat edeni olduğu gibi, şerlisi ve Allâh'a isyân edeni de vardır. Özel mânâsıyla Cin, bunlara denir. Cin deyince, bu iki sınıfı da (yâni mü'min ve kâfiri de) olan rûhânî yaratıklar olduğunu anlamak meşhur ve müteâref olmuştur.

(1) Bu mânâ lâfız bakımındandır. Gerçekte ise, cinlerin meleklerle mâhiyet ve vazife bakımından alâkaları yoktur. Bu husus, ileriki bahislerde daha çok anlaşılacaktır.

“Cinn Süresi”nde etraflı olarak bahsedilen cinler, Rahmân süresi âyet 15, 33’de geçen (Cinn) ve (Cânn) bunlardır. Cinn’in, müfredi “Cinnî”, çoğulu ise “Cinne” gelir. Nitekim, En-nâs süresinin 6. âyetinde “... Min’el Cinneti ve’n-Nâs” buyurulmuştur (2).

Şeytan kelimesi ise;

Dilcilere göre, azgınlıkta, şer ve kötülükte emsalsiz olan, şerir ve anut (inatçı) mânâsına gelen, her mütemerrit’e (azgına) verilen bir isimdir. Bu bir “cins isim”dir. Şeytan kelimesinden daha çok (cin) cinsinden olan “Cin Şeytanı” anlaşılırsa da, kötü ruhlu insanlara da bu ad verilir. Hattâ kötü hayvanlara da... Meselâ Arap dilcileri, yılan’a “Hayye” dedikleri gibi, “Şeyâtînu-l Arap = Arap şeytanları” da derler.

Bu esâsa göre, “Şeytan” kelimesi, kötü ruhla alâkası olan, görülen veya görülmeyen her kötü ve haktan uzak şeylere ıtlak olunur. Cin şeytanı denildiği gibi, insan şeytanı, hayvan şeytanı da denir. Nitekim Kur’ân-ı Kerim’de, “Şeyâtîn-i ins” ve “Şeyâtîn-i cin” tâbirleri geçmektedir (3). İnsan ve hayvan görülür fakat, ruhta gizli olan kötülük ve habâsetin esâsı görünmez. O, eserleri ile anlaşılır.

O halde; insan şeytanında da şeytanlık, gizli bir haldir. Bu sebeple şeytan isminden, genel olarak; gizli, kötü bir kuvvet, kötü ve habis bir ruh anlaşılır. İnsan şeytanı, aslolan cin şeytanına tâbîdir. Ona bağılıdır.

Ehl-i Sünnet’e göre, şeytan isminden maddî kötü kuvvetler de anlaşılır ise de, bilhassa görülmeyen bu gibi kötü ve haktan uzaklaşan gizli ruhlara delâlet eden bir “Cins ismi”dir. Yaratılıştta her cins bir “Ferd-i Evvel”, yâni ilk fert ile başladığından, “şeytan” denilince, bu cinsin ilk ferdi olan ve babası sayılan ilk şeytan, yâni “İblis” akla gelir ve ona has (özel) isim gibi olur. Ruhlar âleminde iken, Allâh’a isyân ederek ve tekebbür göstererek, insan ırkının ilk ferdi Âdem Aleyhisselâm’a (ta’zîm gayesiyle) secde etmeyen (İblis) ilk şeytandır (4).

Dilci imamlara göre (Şeytan) kelimesi uzaklık mânâsına gelen (Şatana) maddesinden veya ihtirak (Yanmak), yâhut butlan mânâsına gelen (Şeyata)’dan gelir. Birincisine göre “Fî’lân” vezninde, haktan uzak olan, ikincisine göre ise, “Fu’lân” vezninde yanmış ve bâtil demektir (5).

(2) İbn-i Mansur: Lisânu’l-Arab, C. 16, S. 248 ve devâmı; Er-Râgıb: El-Müfredât, C. 1, S. 209-210; M. Hamdi Yazır: Hak Dini Kur’ân Dili, C. 1, S. 238-239, C. 3, S. 2029-2031 ve C. 7, S. 5382-5383; Mevlânâ Muhammed Ali: İslâm Dini, C. 2, S. 124-125.

(3) Bakare: 14, İsrâ: 27 ve Mülk: 67. âyetlerinin tefsirlerine bakınız.

(4) Bakare: 34, Kehf: 50.

(5) Lisânu’l-Arab: C. 17, S. 104 ve devâmı; Hak Dini Kur’ân Dili: C. 1, S. 238-239.

2 — Cin ve Şeytan'ın mâhiyeti ve vasıfları:

Kur'ân-ı Kerîm'de bildirildiğine göre cin ve şeytan, aynı cinsten olan ve görülmeyen yaratıklardır. Çünkü şeytan cinsinin ilk ferdi olan "İblis'in, cin'den olduğu şöylece tasrih edilmiştir (6):

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ
عَنْ أَمْرٍ رَبِّهِ

"Hani biz Meleklerle, Âdem'e secde edin demiştik de, İblis'ten başkası hemen secde etmişti. O cin'den idi. Rabbinin emrine karşı gelmişti."

Hak Teâlâ İblis'e; "Sana emrettiğim halde, secde etmene mâni' olan ne var, niçin secde etmiyorsun?" diye sorduğu zaman (7)

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

Dedi ki:

"Ben ondan hayırlıyım (Âdem'den üstünüm). Beni ateşten yarattın, Onu ise çamurdan..."

Cinler ve cin cinsinden olan şeytan saf ateşten, yâni dumansız ateş alevinden yaratılan nûrânî lâtif varlıklardır. Bu konuda Kur'ân-ı Kerîm'de (8):

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ

"Cinni de yalın, saf bir ateş-

ten yarattı."

(9)

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ

"Cinleri de daha önce alevli (dumansız) ateşten yarattık." (10) buyurulmuştur.

Cinler de, melekler gibi görünmeyen gizli varlıklar olup, çeşitli şekil ve sûrete girmeye ve zor işleri yapmaya muktedir, fakat cins ve mâhiyet bakımından meleklerden ayrı yaratıklardır. Daha önce zikrettiğimiz Hz. Âişe (R.A.) hadisi bu hususu açıkça göstermektedir (11).

(6) Kehf: 50 ve Bakare 34. Bu âyetten, İblis'in de melek olduğunu zannedenler olmuştusa da, bu yanlıştır. Çünkü; âyette geçen (İllâ), (İstisnâ memkatı')dır. İblis melek cinsinden değildir. Belki o, birçok âyetlerin bildirdiğine göre, saf ateşten yaratılan bir cindir. Eğer melek olsaydı, diğer melekler gibi Rabbinin emrine uyar ve Âdem (A.S.) e secde ederdi.

(7) A'râf: 12-13.

(8) Rahmân: 15.

(9) Veya babası İblis'i.

(10) Hicr: 27.

(11) Bkz: "Meleklerin mâhiyeti ve Evsâfı" bahsi.

Eski Hukemâ, cinlere “Ervâh-ı Süfliyye = (Süfli kötü ruhlar)”, “Ervâh-ı arziyye” adını vermişlerdir. Cinler arasında da insanlar gibi evlenme vardır. Onlar da, Allâh’a î mân ve ibâdetle mükelleftirler. Bâzıları isyankâr olup kâfir, bir kısmı da itâatlı mü’mindir. Allâh’ın yüce kudreti karşısında hiçbirinin kudret ve hükmü olmayıp, O’nun âciz ve sorumlu yaratıklarıdır. Allâh’ın izni ve hükmü olmadıkça, hiçbir kimseye ne iyilik, ne de kötülük yapabilirler. Cinler Allâh’ın peygamberlerine bildirdiği ilâhî vahyine muttali’ olamazlar, gaybı bilemezler (12). Çünkü Allâhu Teâlâ gaybına kimsēyi muttali’ kılmamıştır. Ancak, seçtiği ve dilediği peygamberlerine insanlara tebliğ etmek üzere emirlerini bildirmiştir.

3 — Hz. Peygamber cinlerin de Peygamberidir:

Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) Hâtemü'l-Enbiyâ (= Peygamberlerin sonuncusu) ve en büyüğü olduğu için, bütün beşeriyete gönderildiği gibi, cinlere de Peygamber olarak gönderilmiştir. O, ins ve cinn'in Peygamberidir. Cinlerden bir tâifenin Peygamberimiz'i Kur'ân okurken dinleyerek î mân ettikleri, dinledikleri ilâhî hükümleri diğer cinlere bildirdikleri ve onları İslâm'a dâvet ettikleri “Cin Sûresi”nde, ayrıca Ahkâf Sûresinde beyân edilmiştir (13). Cin Sûresinde şöyle buyurulmuştur:

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١٣﴾ يَهْدِي
إِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿١٤﴾

“(Ey Muhammed!) De ki: Cinlerden bir zümrenin Kur'ân okuyuşunu dinlediği vahyolundu. Onlar (Kur'ân'ı) dinlemişler de (şöyle) demişler: Biz gerçekten hayranlık veren bir Kur'ân dinledik ki, o, Hakk'a ve doğruya götürüyor, biz de ona î mân ettik. Rabbimize (artık) hiçbir şeyi ortak koşmayacağız...” (14).

4 — Cinler ilâhî sırlara vâkıf mıdır?

İnsanları aldatarak dalâlete ve küfre sevketmeye, bâtil ve sapık inançlara yöneltmeye ve onların ahlâkını ifsâda çalışan şeytan, Rabbine isyân eden cin tâifesindedir. Şeytan insanın açık bir düşmanıdır. Bu hususta birçok âyetler vardır (15). Müşrikler eskiden, ilâhî sırlara vâkıf

(12) Şuarâ: 210-212.

(13) Ahkaf: 29.

(14) Cinn: 1-2. Cinler hakkında fazla bilgi için bu sûrenin 1-19. âyetlerinin tefsirlerine bakınız.

(15) Bakare: 168, Mâide: 91, Kehf: 50, Nahl: 98-100, Fâtır: 6, Yâ-sin: 60-61'de: “Ey insan oğulları! Ben size, Şeytan'a tapmayın, o sizin için apaçık düşmandır. Bana kulluk edin. İşte dosdoğru yol budur, diye emretmedim mi?” buyuruyor.

olduklarını zannettikleri ve bu sebeple korktukları cinleri ulûhiyet derecesine çıkararak, onları ilâhlaştırırlardı. Dev, peri, şeytan, cin ve melek adıyla andıkları, hayra ve şerre kaadir zannettikleri, esrârengiz rûhânî mahlûkâtı ilâh kabûl ederek, onlara ibâdet ederlerdi. Her birine çeşitli tılsımlar, sihirler yapan Sâbîler, Süryânîler, Yunanlılar, Romalılar, Câhiliye Arapları, İslâm'dan önce Şamanist Türkler (16) ve diğer müşrikler, bütün bu görülmeyen gizli rûhânî varlıkları ilâhlaştırarak, onları Allâh'a ortak koşar, O'na oğullar ve kızlar uydururlardı.

Kur'ân-ı Kerîm'de çok yerde ve özellikle Cin Sûresinde bildirildiğine göre, cinler ve şeytanlar, ilâhî sırlara ve vahye muttali' değildirler. Bu husus kesinlikle reddedilmiştir. Nitekim, Kur'ân-ı Kerîm'in Peygamberimiz'e inzâlından söz edilirken şöyle buyurulmuştur:

"... Kur'ân, muhakkak ki, Âlemlerin Rabbi Cânibinden indirilmedir. Onu, Rûhu'l-Emîn, inzâr edicilerden olasın diye, senin kalbine mânâsı açık Arapça bir dil ile indirmiştir..." (17). Aynı sûrenin sonlarında ise:

"... Onu (Kur'ân'ı) asla şeytanlar indirmedir. Bu onlara yaraşmaz, esâsen buna güçleri yetmez. Şüphesiz onlar, (vahyi) işitmekten uzaklaştırılmışlardır..." (18) buyuruluyor.

Bu âyetlerden; şeytanların ve cinlerin vahye ve ilâhî sırlara asla vâkıf olmadıkları, buna güçleri yetmediği, vahyi peygamberlere bizzat Hak Teâlâ'nın gönderdiği ve Cibrîl-i Emîn tarafından kalblerine ilka olduğu kesin olarak anlaşılacaktır. Bu ve daha birçok âyetlerden (19) anlaşıldığına göre, halk arasında zannedildiği gibi, şeytanlar ne göklere yükselirler, ne de ilâhî sırları öğrenerek yeryüzüne inerler. Bu, onların ne vazîfesidir, ne de buna güçleri yeter. Halk arasındaki bu düşünceler mesnetsiz olup, efsânenen başka bir şey değildir.

Ancak, şu husus da bir gerçektir ki; cinler ve şeytan, saf ateşten yaratılan nûrânî varlıklar olarak, vahyî ve ilâhî sırları öğrenmek gücünde olmamakla berâber, insanların görmediği ve bilmediği birçok mânevî ve âdî hâdiseleri görür ve bilirler. Fakat cinlerin şeytanlıklarına kapılarak ve gâipten sırlar öğrenmek sevdasıyla onların istilâsına düşmemeli, kötü tasarrufuna girmemelidir. Gerçek şudur ki; cinlere verilen tasarruf kudreti, insanlara verilen idrâk kuvvetinden daha yüksek değildir ve bunların hepsi ilâhî kudret ve ceberut önünde bir hiçtir. Onun içindir ki, Allâh'a ihlâs ile îmân eden gerçek mü'minler onlardan korkmazlar ve istilâlarına uğramazlar. Çünkü, Kur'ân-ı Kerîm'in nûru onları yakar.

(16) Abdülkâdir İnan: Şamanizm Kalıntıları (Türk Tarih Kurumu yayınlarından).

(17) Suarâ: 192-195.

(18) Aynı sûre: 210-212.

(19) El-lin: 26-27, Es-Sâffât: 6-10, El-Hicr: 16-18.

Nitekim Cin Sûresinde bu gerçekler anlatılmış, cinlerin varlığı, mes'ûliyetleri, mükellefiyetleri ve insanlarla olan alâkaları bildirilmiştir. Cin ve şeytanlar, Allâh'a ve ilâhî emirlerine karşı hiçbir şey yapamazlar ve gayba muttali' olamazlar (20).

5 — Cin ve Şeytan niçin yaratılmıştır?

İnsanın apaçık düşmanı olduğu bildirilen ve gâyesi insanı doğru yoldan çıkararak küfre ve dalâlete sevke çalışmak olduğu anlaşılan şeytan, acaba niçin yaratılmıştır?

Gerçek şudur ki; insan, yaratılış bakımından madde ve ruh'dan teşekkül eder. Maddî cephesi; fizikî görünüşü olan bedeni ve onun tabii ihtiyaçlarıdır. Mânevî cephesini de, mâhiyeti bilinmeyen rûhu ve akli teşkil eder. Bu yaratılışının tabii neticesi olarak Yüce Allah, insana iki çeşit duygu vermiştir:

Birincisi, insanın ruh ve mânâ cephesi ile ilgili olan yüce duygulardır ki, bunlar insanı rûhânî, ulvî bir hayâta sevkeder.

İkincisi ise, insanın maddî ve fizikî yönü ile alâkalı olan birtakım süflî duygulardır. İnsan bu duygularına tâbi' olursa, ruh cephesi zayıflar, âdetâ maddeleşerek, âdileşir.

İnsandaki bu iki çeşit duyguya mukâbil kâinatta da iki çeşit varlık vardır: Melekler ve şeytanlar.

Şüphe yok ki, süflî nevi'den olan duygu ve arzular, insanın fizikî varlığı için şarttır. Fakat bunlar, çığırından çıkıp, kontrol edilemez bir hale gelirse, insanın iyi ve yüce bir hayâta doğru yönelmesine ve yükselmesine engel olur. İnsanın bu cins duygu ve arzularını kontrol etmesi gereklidir. Eğer bunu yapmakta başarıya ulaşırsa, ne bu fizikî arzular, ne de onu tahrik eden şeytan insana zarar verebilir. Bilâkis mânevî cephesinin emrine girer ve onun yükselmesine hizmet eder. İnsan için bir imtihan ve deneme yeri olan bu dünyâda insanı iyiliğe sevk etmek için melek yaratılması nasıl lüzumlu ise, fizikî varlığı içinde onun süflî arzularını kamçılaman kuvvetler, kontrol altına alınmak şartı ile zararsız, hattâ faydalı olabilir. (Şeytanların yaratılmasında bundan başka daha birçok ilâhî hikmetler olduğu muhakkaktır.)

Nitekim Müslim'in İbn-i Mes'ûd (R.A.) dan rivâyetine göre, Peygamberimiz (S.A.V.) şöyle buyurmuştur:

"İnsanlardan hiçbir fert yoktur ki, onun cinden bir şeytanı olmasın!"

Bunun üzerine sormuşlar: "Yâ Resûla'llâh, bu senin hakkında da böyle midir?" Peygamberimiz cevâben:

"Evet, böyledir. Şu kadar ki ben, Allâh'm bana olan yardımını ile, onu yola getirdim, itâatım altına aldım, onu müslüman yaptım ve böy-

lece şerrinden, bana kötülük telkîn etmesinden kurtuldum. Şimdi o, bana hayırdan başka bir şey telkîn edemez.” buyurmuştur.

Gerçekte şeytan, önce insana itâati kabûl etmez. Onun arzu ve niyeti, insanoğlunu parlak sözlerle ve yalanla süflî arzularını uyandırarak, onu yanlış yola sevketmektir.

İnsan, rûhî inkişâfının ilk safhasında, şeytanın içinde uyandırdığı süflî ve kötü arzuları susturmak için onunla savaşmak zorundadır. Fakat insan bu mücâdelede azmederse, ilâhî vahiy sâyesinde sonunda şeytanı yenecektir. İnsan bu safhayı atlatıp gâlip çıkarsa, artık yükselir, süflî arzuları dizginlenir ve şeytan ona zarar veremez hâle gelir. Ona iyilikten başka şeyler telkîn edemez. Nitekim Hak Teâlâ; **“Benden size bir hidâyet rehberi gelecektir. Kim ona uyar, yolundan giderse, onlar için artık korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar...”** (21) buyurmuştur.

6 — Cin ve Şeytanların varlığını akıl inkâr edebilir mi?

Saf ateşten yaratılan ve insan gözüyle görülemiyen cinler ile, aynı cinsten olduğu Kur’ân âyetleriyle haber verilen şeytan’ın nûrânî gizli varlıklar olduğu, şer’an sâbittir. Bu hususta, daha önce yeri geldikçe zikrettiğimiz birçok âyetler ve Kur’ân-ı Kerîm’de “Cin Sûresi” adıyla anılan müstakil bir sûre vardır. Bu sûre, Kur’ân-ı Kerîm’in 72. sûresi olup, 28. âyettir. Cinlerin varlığını ve kendisinin onlara da Peygamber olarak gönderildiğini Hz. Peygamber (S.A.V.) haber vermiştir. O halde bizlerin müslüman olarak, muhkem âyetler ve sahîh hadîslerle, yâni Kur’ân ve Sünnet gibi iki şer’î delille vâr olduğu bildirilen cin ve şeytan’ın, Allâh’ın görülmeyen gizli yaratıkları olduğuna inanmamız gerekir.

Şer’an sâbit olan meleklere varlığını inkâr edemiyen insan aklı, aynı sebepten, varlığı şer’an sâbit olan cin ve şeytanı da inkâr edemez. Çünkü bu husus, aklen muhal değildir. Cinlerin de, cismânî bir bünyesi olabilir. Fakat, bizim her bünyeyi görmemiz zarûrî olmadığı gibi, gördüğümüz cisimlerin de her cüz’ünü göremediğimiz bilinen bir gerçektir. O halde, gözlerimizin önünde, bir bünyeye sâhip birçok varlıklar olduğu halde, biz onları görmeyebiliriz. Nitekim mikroplar var olduğu halde, onları gözle göremeyiz. Bu bakımdan, hava içinde hiç hissetmediğimiz dalgalar ve ışınlar bulunduğu gibi, âletle dahi hissedemiyebileceğimiz gizli varlıklar bulunabilir. Esâsen, bütün cismânî ve fizikî kuvvetleri henüz keşfedemediğimiz bir gerçektir. O halde çok geniş olan kâinata, hislerimizden gizli ve görme gücüne sâhip olmadığı ruhânî varlıkların bulunduğunu inkâr etmek doğru olmaz. Her türlü varlığı yaratmaya kaadir olan Yüce Allâh’ın yaratıklarının, yalnız gözle veya âletle görüp bildiğimiz şeylerden ibâret olduğunu sanmak, büyük gaflet olur. Bu ise, Yüce Allâh’ın ilâhî kudretini ve kâinatın azametini bilmemekten başka bir şey olmaz.

(21) Bakare: 38.